

Asia: VN/26860/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Tuomioistuimen määräämä pääsykielto

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Rakli pitää tärkeänä, että Suomeen säädetään laki tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta eli ns. yrityslähestymiskielto. Lakiuudistus on tarpeellinen muuttuneessa turvallisuusympäristössä, ja se tulee saada voimaan ripeästi. Nostamme lausunrossamme muutamia keskeisiä näkökohtia esiin.

Rakli kiinnittää huomiota, että pääsykielto on rajattu ainoastaan yksittäisiin myymälöihin. Täten esimerkiksi laajemmat myymäläryhmittymät ja kauppakeskukset jäävät sääntelyn ulkopuolelle, eikä kieltoa voida hakea koko kiinteistön tai alueen suojaksi. Lainsäädännöllä pyritään kuitenkin turvaamaan kiinteistöissä työskentelevien ja siellä asioivien turvallisuutta, eivätkä ongelmat usein rajoitu vain yhteen myymälään. Toisaalta ymmärrämme tarpeen edetä lainsäädännössä asteittain ottaen huomioon oikeasuhtaisuuden haasteen, mikä tämänkaltaisessa sääntelyssä on olennainen näkökulma.

Korostamme, että menettelystä on tarpeen tehdä hallinnollisen taakan osalta mahdollisimman kevyt, jotta se on käytännössä toimiva myös pienemmille yrityksille. Toisaalta tulee varmistaa käsittelyn joutuisuus tuomioistuimessa, jotta kiellolla on käytännön vaikuttavuutta. On myös nostettu esiin pääsykiellon hakemisesta aiheutuvat kustannukset ja niiden vaikutukset pienemmille yrityksille, joilla resurssit ovat rajalliset. Tähän tulee kiinnittää huomiota.

Paikan haltijan antama pääsykielto ja julkisrauhan rikkominen

Rakli pitää muutosta kannatettavana, etenkin kun lakiluonnoksessa tuomioistuimen määräämän pääsykiellon käyttöala rajattaisiin vain myymälöihin. Mahdollisuus käyttää toimijan itsensä antamaa pääsykieltoa yhdistettynä julkisrauhan rikkomista koskevaan rangaistussäännökseen antaisi toimijoille enemmän keinoja häiriötilanteisiin.

On kuitenkin tärkeää, ettei toimijan itsensä antama pääsykielto muodostu edellytykseksi tuomioistuimen määräämän pääsykiellon hakemiselle, koska tuomioistuimen määräämä pääsykielto on tarkoitettu vakavimpiin tilanteisiin ja sitä on välttämätöntä voida hakea suoraan. On myös tärkeää, että ehdotettu tuomioistuimen määräämä pääsykielto ei rajoita oikeutta toimijan itsensä antaman pääsykiellon käyttöön

Toimivaltuudet pääsykieltojen valvomiseksi

-

Henkilötietojen käsittely

-

Muut mahdolliset huomiot esitysluonnoksesta

Uuden lain astuessa voimaan on olennaista huolehtia riittävästä ohjeistuksesta, jotta menettelyt ovat sujuvia ja voidaan välttää turhia hakemuksia. On myös tarpeen kiinnittää huomiota poliisin ja käräjäoikeuksien resursseihin.

Jotta tavoite turvallisista työ- ja asointiympäristöistä voidaan varmistaa ja hallinnollinen taakka sekä kustannukset pitää maltillisina, tulee lain myöhemmässä jatkokehitystyössä tarkastella usean toimijan mahdollisuutta hakea yhteistä pääsykieltoa, jos turvallisuusuhkaa aiheuttaa sama henkilö. Kiellon hakeminen kauppakeskuskohtaisesti tulee myös sisällyttää jatkokehitystyöhön. Lisäksi lain toimivuutta ja muita kehitystarpeita tulee seurata ja peilata toiminta- ja turvallisuusympäristön muutoksiin. Näin voidaan varmistaa lain tarkoituksenmukaisuus ja toimivuus perusoikeudet huomioiden.

Lausunnon antajasta

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset ammattilaiset. Jäsenemme ovat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajia, rakennuttajia ja käyttäjiä sekä näiden ammattimaisia edustajia. Jäsenemme investoivat rakennetun ympäristön uudis- ja korjaushankkeisiin vuosittain 5–10 mrd. €. Raklin jäsenten omistama kiinteistökanta Suomessa on noin 100 milj. m².

Salo Aino
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry